

Υπεκφυγές, Διλήμματα και το Κοινωνικό Πρόσωπο του ΠΑΣΟΚ

Το "κοινωνικό πρόσωπο" πρέπει να είναι η εξωτερική αντανάκλαση της ψυχής ενός σοσιαλιστικού κινήματος και όχι απλά το αποτέλεσμα αισθητικού εξωραϊσμού, ενός "μακιγιάζ", που καλύπτει μια άλλη πραγματικότητα. Και είναι μακιγιάζ όταν, αντί να αντιμετωπίζουμε θαρραλέα τα διλήμματα που τίθενται, ζητούμε τον εύκολο δρόμο της υπεκφυγής. Είναι μακιγιάζ όταν η κοινωνική δικαιοσύνη δίδει απλά την ευκαιρία για ρητορικές κορώνες που μόλις καλύπτουν την πραγματικότητα πελατειακών διευκολύνσεων.

Η συζήτηση για το κοινωνικό πρόσωπο θα έχει ουσία άν, αντί να υπεκφεύγουμε, προβληματιστούμε για τα διλήμματα που ευρίσκονται μπροστά μας.

Πρώτον, η σχέση ανάμεσα στην ανάπτυξη και την κοινωνική πολιτική:

- Η ανάπτυξη δημιουργεί πόρους για κοινωνική πολιτική αλλά μειώνει την ανάγκες. Ένα σύστημα κοινωνικής προστασίας που προστατεύει μόνο όταν δεν υπάρχει ανάγκη προστασίας είναι άχρηστο. Χρειαζόμαστε ένα σύστημα κοινωνικής προστασίας που να είναι αναπτυξιακό εργαλείο. Ένα σύστημα που μειώνει την διάρκεια και το βάθος της ύφεσης και δεν θα χρειάζεται να αναμένει την εκάστοτε προσδοκώμενη ανάπτυξη.
- Ο πληθωρισμός και η μακροοικονομική αστάθεια όντως αποτελούν τον χειρότερο εχθρό της κοινωνικής πολιτικής. Γενικευμένες αυξήσεις στις κοινωνικές δαπάνες, αν οδηγήσουν σε ανατροπή της οικονομικής πολιτικής όντως θα βλάψουν αυτούς που χρειάζονται περισσότερο την αρωγή του κοινωνικού κράτους. Γενικευμένες αυξήσεις, όμως, δεν διορθώνουν εξειδικευμένες αδικίες. Χρειαζόμαστε ένα σύστημα που να μπορεί να διακρίνει, να αξιολογεί και να θεραπεύει τις αδικίες χωρίς κάθε φορά να θέτει σε κίνδυνο την οικονομική σταθερότητα.
- Η ύπαρξη αθεράπευτων αδικιών και αναπάντητων ερωτημάτων δημιουργεί κλίμα αβεβαιότητας και αστάθειας, που μπορεί από μόνη της να υπονομεύσει και να καταστήσει επισφαλείς τις επιτυχίες στον μακροοικονομικό τομέα.
- Η διεθνής ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής παραγωγής αποτελεί την μόνη εγγύηση για την οικονομική αλλά και κοινωνική πρόοδο της χώρας μας. Όμως, η Ελληνική βιομηχανία υφίσταται το υψηλότερο ποσοστό εισφορών στην Ευρώπη.

Χρειαζόμαστε ένα σύστημα χρηματοδότησης που να κατανέμει τα βάρη των κοινωνικών δαπανών χωρίς να διακυβεύει την ανταγωνιστικότητα.

- Η ανεπάρκεια πόρων για την κοινωνική πολιτική πρέπει να αναβάλει χρονικά την διατύπωσή μιας τέτοιας στρατηγικής, ή μήπως αναβαθμίζει την ανάγκη ύπαρξης κριτηρίων για την αξιολόγηση και ιεράρχηση αναγκών;

Δεύτερον, την μακροχρόνια αξιοπιστία του συστήματος κοινωνικής προστασίας.

- Από το 1993 που αναλάβαμε την κυβέρνηση, έχουν προστεθεί περί τους 150 χιλιάδες νέοι συνταξιούχοι, που ισοδυναμούν με ένα επιπλέον ΤΕΒΕ ή 20% επιπλέον ΙΚΑ. Μπορεί το σύστημα συντάξεων να καθυστερήσει αυτούς και τους άλλους συνταξιούχους ότι θα υπάρχει επάρκεια πόρων για την πληρωμή των συντάξεών τους ή θα χρειαστεί και πάλι να καταφύγουμε σε τεχνάσματα για να μειώσουμε την μέση σύνταξη;
- Η ΝΔ επαίρεται ότι οι νόμοι που εκείνη ψήφισε αποτελούν την "ασφαλιστική μεταρρύθμιση" που επιλύει το ασφαλιστικό για την επόμενη γενεά. Παρα τα όσα είχαν λεχθεί τότε, η ανασφάλεια των ασφαλισμένων για τις προοπτικές του συστήματος αντικατοπτρίζεται στην αλματώδη αύξηση των ιδιωτικών συμβολαίων συνταξιοδότησης. Στο νομικό πλαίσιο της ΝΔ στηριζόμαστε ακόμη, παρα τις αρχικές μας αντιρρήσεις. Μας αρκεί; Εχουμε εναλλακτική πρόταση;

Τρίτον, τις εσωτερικές προτεραιότητες της κοινωνικής πολιτικής:

- Εχουμε δεσμευτεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση να εφαρμόσουμε ένα σύστημα προστασίας κατώτερου εισοδήματος. Είμαστε η μόνη χώρα που δεν έχει ένα τέτοιο σύστημα. Πως θα το εφαρμόσουμε; Από πού θα το χρηματοδοτήσουμε;
- Η αντιμετώπιση του δημογραφικού υποτίθεται ότι είναι προτεραιότητα. Παρα το ότι ο αριθμός παιδιών προσχολικής ηλικίας έχει μειωθεί κατακόρυφα, *ακόμη* δεν υπάρχουν θέσεις σε βρεφονηπιακούς σταθμούς.
- Ο νέος αιώνας θα φέρει νέες προκλήσεις για το κοινωνικό κράτος. Τα μεταναστευτικά ρεύματα, η προοδευτική ατονία των παραδοσιακών θεσμών αλληλεγγύης και της ίδιας της οικογένειας, τα διαφαινόμενα νέα κοινωνικά προβλήματα των αστέγων, του κοινωνικού αποκλεισμού και της νέας φτώχειας, οι ανύπανδρες μητέρες δημιουργούν ανάγκες η απάντηση στις οποίες θα είναι όλο και πιο επιτακτική. Ένα σύστημα που ακόμη προσπαθεί να αντιμετωπίσει τις παλιές ανάγκες, πώς θα ανταποκριθεί στις νέες;